

OPENINGSWOORD

De genade van de Heer Jezus Christus,
de liefde van God onze Vader
en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u. AMEN.

Broeders en zusters, op vakantiedagen worden we eraan herinnerd dat we zoekers zijn, mensen op weg, gedreven om nieuwe dingen te ontdekken. Horizonten opentrekken, er is niks verkeerd aan.

Ook de liturgie heeft geen ander doel dan dat we meer zouden zien dan we gewoon zijn.

Vandaag houdt de Schrift onze ogen geopend voor de schat die in eigen aarde rust, voor de parel die als bij wonder binnen handbereik komt te liggen.

Zo maakt God ons vrij, ons hart vacant opdat we er de wijsheid in zouden opslaan die helpt om echt gelukkig te worden.

1e lezing 1 Kon 3, 5.7-12 *(Ik geef u een geest, vol wijsheid)*

2e lezing Rom 8, 28-30 *(God bevordert het heil van die Hem liefhebben)*

Evangelie Mt 13, 44-52 *(Een schat, verborgen in een akker)*

HOMILIE

Uit zijn voorraadkamer oud en nieuw tevoorschijn halen – dat is het werk van iemand die zich de koning te rijk voelt, of het Koninkrijk der hemelen verwerft. ‘t Kan oud zijn, ‘t kan nieuw zijn, het doet er niet toe. De waarde van de schat wordt bepaald door de zeldzaamheid of de moeilijke vindplaats. Als Jezus over kostbare dingen sprak, dan ging het over zaken die in de binnenruimte hun stille werk doen: mosterdzaad in de aarde, gist in brood. En vandaag: goudstukken onder de grond, een parel in de buik van een oester, vissen onder de water-spiegel. Maar dat ze daar moeten blijven, dat wilde Hij niet gezegd hebben. “Toon dan toch dat het rijk der hemelen een feit is in je leven.”

Verborgene schatten. We zijn erdoor gefascineerd. Een mens is en blijft een ontdekkingsreiziger. Als de zolder zijn geheimen heeft prijsgegeven, dan is er nog het strand, de fauna en flora, oude gebouwen, ruïnes en menhirs. Mensen jagen op schatten. Hebben er nooit genoeg van. Ja, Jezus wist wat hij moest vertellen om zijn toehoorders bij de les te houden. Ook Matteüs genoot van die verhalen. Dat hij er een collectie van verzamelde, bewijst dat hij het nodig vond zijn lezers andere ogen aan te meten. Hoe langer Matteüs bij Jezus vertoefde, hoe meer hij beseftte dat in akkers – die voor nuchtere lui niet de moeite lonen om zich er voor uit te sloven – hoe meer hij beseftte dat in die akkers verborgene schatten wachten.

Bij de gedrevenheid van de boerenknecht uit het evangelie moeten de burens gedacht hebben: die is van lotje getikt. Wie steekt zich nu in de schulden voor een lapje grond? Maar die knecht was niet dom. Hij wist dat hij eigenaar moest worden van de grond, vooraleer hij de hand kon leggen op een ingegraven pot goudstukken. Alleen zo kon hij voorkomen dat iemand hem een dief zou noemen. Als we de grond waarop we geworpen zijn, zo bewerken dat hij een stuk van onszelf wordt, dan kunnen we genieten van de schat die we er zelf niet hebben gelegd. En hoeveel een schat waard is, weet alleen hij die zijn best doet om de akker tot zijn bezit te maken. Ook al moet dat dan ten koste van andere dingen.

De schat waarover Jezus spreekt, is het geluk. Dat geluk is niet eens zo ver te zoeken. Het ligt altijd daar waar je bezig bent, en waaraan je je opoffert. De knecht vindt het in de akker die hij aan het omspitten is. De parelvisser op de bodem van de zee, waar hij al honderden keren naartoe zwom. Prachtig is dat. Om een schat te vinden, hoeven we niet anders te doen dan het gewone. Dat zegden de profeten ook al: het Rijk van God ligt niet op een vreemde planeet. Het ligt in eigen hart. Op eigen lippen. Het is datgene wat je het meest eigen is. Je zult alleen af en toe alles op alles moeten zetten, opdat het niet bedolven wordt onder futiliteiten. Dat de mens met zijn eigen aard samenvalt – dat is nu net de droom van God. God wil dat we het plekje waarin Hijzelf zijn intrek heeft genomen – de pit van onze ziel – Hij wil dat we dat plekje leren kennen, zodat Hij ons van daaruit zou kunnen leiden naar alles wat goed en edel heet. Wie dat niet beseft, heeft de oester nog niet opengebrouwen en dus geen fonkeling gezien. Het heeft geen zin dat ik u die waarheid als een theorie uit de doeken doe. Alleen een verhaal kan overtuigen. Liefst een parabel. Zoiets als een sprookje waarin laag op laag iets nieuws ontdekt wordt, of iets ouds dat we te lang over het hoofd zagen. Eentje tot slot van deze preek die eigenlijk geen preek mag zijn.

Een zekere Isaak ben Jakob uit Krakau kreeg in een droom de opdracht om naar Praag te gaan en onder de brug naar een schat te zoeken. Isaak ben Jakob leefde in armoede en het idee om een schat te vinden, trok hem wel aan. Hij ging dus naar Praag en zag de brug. Maar waar moest hij zoeken, die brug was zo groot. Terwijl hij rondliep en hier en daar verveeld tegen een steen schopte, kwam een politieagent op hem af. ‘Wat loop jij hier toch te zoeken’, vroeg hij. En Isaak ben Jakob vertelde zijn droom. De politieagent barstte in lachen uit. ‘Geloof jij in dromen? Ik zal je vertellen: ik had ook eens een droom: ik moest naar een zeker Isaak ben Jakob in Krakau gaan en daar diep de kachel zou ik een stapel bankbiljetten aantreffen. Man, in Krakau wonen wel honderd mensen die Isaak ben Jakob heten. En stel dat ik de juiste vind, wedden dat die bankbiljetten al lang verbrand zijn. Dus bleef ik thuis.’ Isaak ben Jakob verslikte zich toen hij dat hoorde. Als een hazewind liep hij naar huis en hij vond in de kachel, die hij nooit kon aansteken omdat hij zo arm was, een heel grote schat.

Vakantie is mooi. Ga gerust schatten zoeken in den vreemde. Maar weet wel: de kunst bestaat erin om met de genoegdoening die je elders opdoet, je vakantie thuis verder te zetten. Omdat daar jouw echte schatten zijn. In of op de grond die de jouwe is. 'Mijn plek gronds in dit aardse leven', zingt de psalmist. Amen.